

GAZETA HÂRTIBACIULUI

PUBLICAȚIE LUNARĂ A ASOCIAȚIEI „VALEA HÂRTIBACIULUI” ÎN COLABORARE CU PRIMĂRIA ORĂȘULUI AGNITA

„Și care va vrea să fie întâi între voi, să fie tuturor slugă” Marcu, 10.44 NUMĂRUL 102, NOIEMBRIE 2014
APARE LA AGNITA - PREȚ: 1 LEU

Din SUMAR

De-ale tăiatului porcului de Crăciun

Pagina 2

LANSARE DE CĂRȚI

Pagina 3

Un om în slujba semenilor

Pagina 4

ORTODOXIA PE VALEA HÂRTIBACIULUI

Paginile 5-6

Folclor

Pagina 7

AFTER SCHOOL AGNITA

Pagina 8

PREȘEDINTELE ȘI AGNIȚENII

Ne bucurăm că președintele României este sibian și ne face plăcere să știm că o prioadă a fost și agnițean și a locuit pe str. Mihai Viteazu nr. 44.

A fost profesor de fizică la Șc Generală nr 2, în perioada 1981 – 1985 și pentru că îi plăcea „lucrul bine făcut” a înființat un laborator de fizică, în locul căruia, datorită progresului informaticii, acum funcționează Centrul de Documentare și Informare al Colegiului AT Laurian.

S-a simțit bine în Agnita, drept care a îmbrăcat și costumul de lolă și a fugit împreună cu prietenii și colegii.

În calitate de primar al Sibiului, Lolele din Agnita i-au dăruit, în 2007, o plachetă și un clopot, urându-i să alunge cu el spiritele rele din Sibiu. Se pare că în Sibiu a reușit și probabil îl va folosi și la Cotroceni pentru a aduce liniște în țară.

Primii ani ca dascăl

„Mi-am petrecut primii ani ca dascăl în școli modeste, școli generale de lângă Sibiu. Dar mi-a plăcut foarte mult să predau, dintotdeauna, indiferent de locul în care am făcut-o. Am fost repartizat în Agnita, la 60 km de Sibiu, și acolo am stat patru ani.

În Agnita am locuit în gazdă la un coleg.

Folosesc mereu termenul “dascăl”, și nu “profesor”, pentru că mi se pare că “dascăl” este mai potrivit, în limba română. Descrie mai bine ceea ce trebuie să facă cineva care a îmbrățișat această profesie, și anume să transmită valori și cunoștințe către generația tânără.

După terminarea facultății, am predate la Școala Nr. 2 din Agnita, unde am fost titular. În primul an am predat la școala generală, apoi, din al doilea an, am avut ore la două școli generale, inclusiv catedra de matematică. Mi-a plăcut, efectiv mi-a plăcut să fiu dascăl! Nu-mi amintesc decât de lucruri foarte agreabile. Și cred că și pentru elevi a fost la fel.”

MAREA ASFALTARE DIN AGNITA

S-A TERMINAT

Marea lucrare de amenajare a arterei principale a orașului Agnita, începută în octombrie 2010, se apropie de sfârșit.

Din informațiile primite în 12 nov. de la primarul Ioan Dragoman, asfaltarea întregii artere s-a terminat, amenajarea spațiilor verzi s-a făcut pe 90% din proiect iar trotuarele pe 80%. Cele două lucrări s-au făcut cu echipa din Compartimentul de Gospodărie Comunală de la Primăria Agnita care le va și finaliza. Prognozele meteo sunt favorabile și după spusele primarului, ele se vor termina până la sfârșitul lunii.

În afară de cei 10 angajați din Compartimentul de Gospodărie Comunală, au fost puși la treabă și beneficiarii de ajutor social, obligați să presteze un

anumit număr de ore.

După ce se vor realiza marcajele și vor fi montate indicatoarele rutiere se va face recepția la terminarea lucrărilor, se vor notifica toate neconformitățile constatate pe proiect și se va stabili un termen pentru remedierea lor. Plata pe ultima tranșă se va face numai după ce se vor face remediile necesare.

Tot în această toamnă s-a finalizat amenajarea de pe strada Școlii, unde s-au făcut reparații la canalizarea pluvială și s-au reabilitat drumul și trotuarele. Aici sa realizat o fundație de 50-80 cm, s-a asfaltat un strat de binder de 6 cm. și unul de uzură de 4 cm.

Lucrarea de pe str. Școlii s-a făcut din bugetul orașului, a costat 898.601 lei cu TVA inclus și trebuia terminată

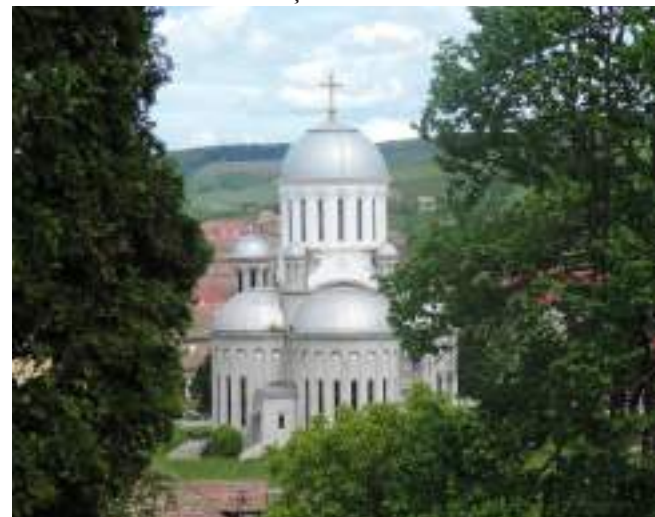
în 31 oct. Pentru depășirea termenului, executantul va fi penalizat conform contractului.

Agnițenii răsuflă ușurați. Lucrările prevăzute să se facă în doi ani au durat patru ani și asta nu din vina edililor orașului. Din cauza unor contestații

nefodate ele au început cu o întârziere de 6 luni. Pe parcursul lucrărilor s-a constatat că proiectul tehnic a fost greșit, materialele prevăzute în acesta erau insuficiente ceea ce a dus la încetinirea activității de către executant și la foarte multă alergătură pentru modificarea proiectului și pentru obținerea banilor necesari. Au fost și probleme cu intrarea în insolvență a firmei Vectra, fapt ce a întrerupt activitatea timp de câteva luni.

Acum lucrările sunt aproape terminate, agnițenii au scăpat de gropi și de noroaie iar după ce se vor remedia problemele cu unele capace de canalizare care se mișcă și cu locurile unde apa pluvială nu se scurge cum trebuie, vor uita foarte repede necazurile din timpul celor patru ani de șantier pe artera principală. Vor urma lucrările din centrul istoric al orașului și proiectul pentru parcul Steinburg.

I Bârsan

De la Poliție ...

Chiar dacă acest articol a avut inițial un alt început, tragedia petrecută la Stejărișu a schimbat tot.

Un elicopter de tip Puma Socat varianta MedEvac s-a prăvălit din înalțuri și a ridicat la cer opt din cei zece militari aflați la bord.

Soarta a decis ca doi localnici să se afle în zona, la o stână. Florea Costel și Pădure Benjamin Liviu au fost singurii care au văzut bila de foc prăvălită din cețuri. N-au stat pe gânduri și s-au îndreptat spre epavă reușind să-i scoată din zona de risc pe cei doi supraviețuitori.

Apoi au fost anunțate autoritățile.

Datorită îndrumărilor celor doi au ajuns la fața locului polițiștii. Agent șef Cavaleru Eduard-Dumitru șef de post la postul de poliție comunală Iacobeni și agent principal Badiu Lucian-Aurel șef de post la postul de poliție comunală Laslea au fost primii. Împreună cu adjuncții lor, agent Pană Constantin și agent principal Ivan Andrei, și cu sprijinul unui alt localnic Linzing Ioan, au fost primele verigi din lanțului de oameni la capătul căruia cei doi supraviețuitori s-au aflat în mâinile medicilor.

Pentru acțiunea lor cei patru polițiști au fost onorați de ministrul de interne domnul Gabriel Oprea iar cei doi localnici care au anunțat localizarea epavei au fost onorați de ministrul apărării naționale domnul Mircea Dușa.

După o astfel de tragedie despre orice altceva ai vorbi pare lipsit de semnificație. Dar viața merge înainte așa că trebuie să prezentăm și alte lucruri chiar dacă acestea par banale prin comparație.

Activitățile polițiștilor de la Circulație au dus la depistarea lui R.N. din Agnita și C.M. din Iacobeni care conduceau autovehicule neînmatriculate precum, a lui T.M. din Șaeș, Mureș care conducea fără să posede permis de conducere, precum și a lui P.B.N. din Ruja care conducea un moped neînmatriculat și neînregistrat și fără să posede permis de conducere.

Conducătorul bicicletei, se pare, este la fel de problematic. Mai ales dacă conduci neatent precum C.T. de 67 din Bîrghiș sau neatent și sub influența băuturilor alcoolice precum T.I.A. din Agnita care, din aceste motive au efectuat manevre neinspirate și au fost acroșați de autovehicule care circulau regulamentar. Din fericire leziunile provocate de impact sau căderea ulterioară, deși destul de grave, nu le-au pus viața în pericol.

Toți știm că cei mici trebuie supravegheați. Dacă nu o facem pot apărea probleme. Cum s-a întâmplat în Agnita când un minor de 4 ani, care staționa pe carosabil împreună cu mama sa, a fugit de lângă aceasta ca să traverseze strada și a fost lovit de o mașină care circula regulamentar. Din fericire, pentru că șoferul autovehiculului circula preventiv, rănile minorului au fost superficiale. Nu au fost însă superficiale pagubele provocate în urma unui incendiu inițiat tot de un minor. Acesta, nesupravegheat fiind, a dat foc la o căpiță de fân iar focul s-a extins distrugând fân nutreț în valoare de aproximativ 30.000 lei.

Polițiștii din Mihăileni au fost la datorie la o altercație între C.I. și H.O. din localitate, care s-a încheiat cu trimiterea ambelor persoane la Spitalul Județean de Urgență Sibiu cu multiple traumatisme și plăgi înjunghiate.

Cam asta a fost. Dar, nu putem încheia fără să adresăm felicitări polițiștilor și localnicilor care au arătat în aceste momente deosebite că sunt, mai întâi de toate, oameni.

Cinstire victimelor și condoleanțe familiilor acestora.

De-ale tăiatului porcului de Crăciun

Tot mai adevărat pare a fi faptul că țaranul român „modern”, cel al zilelor noastre, forțat de domni-orășeni și de „comercianții” de datini și obiceiuri din străbuni („furișai” prin bucătăriile pensiunilor turistice și restaurantelor laudăroase că păstrează tradiția mâncărurilor țărănești), a trebuit să se prefacă că, chipurile, ar fi uitat că „Ignatul” începe doar cu patru zile înaintea Ajunului Crăciunului. Și, deci, nu mai devreme!. Ca urmare, a consimțit cum că vechea și pitoreasca datină din străbuni a locuitorilor satului românesc să înceapă fie odată cu cele dintâi semne ale sosirii iernii, fie imediat după sărbătoarea creștinească a Sfântului Ierarh Nicolae (6 Decembrie). Iar dacă, cumva, îl întrebi pe stăpânul porcului înjunghiat, pârlit, spălat și despicat, care să fie rostul unei astfel de delectări mult grăbite, de cele mai multe ori îți va răspunde că așa vor frații, surorile, cumnații, cumnatele, ginerii, nurorile, copiii și nepoții de la oraș. De asemenea, că la cumpăna dintre ani, revin pe la casele lor cu vechi și dragi amintiri, ca și în stratele bătrânelor biserici ale satelor, neamurile plecate la muncă în străinătăți. Și că dacă și așa fac o atât de lungă cale, îi aduc și pe prietenii lor din țări străine. Pe petrecăreții și cântăreții italieni și spanioli, pe meticuloșii și sobrii nemți, austrieci și olandezi, ca și pe chibzuiții de englezi, scoțieni și irlandezi. Însă cu toții, la un loc, însoțiți de un teribil dor de mâncăruri și băuturi gustoase și sănătoase, precum și de un nestăvilit chef de a recita și cânta românește și pe limba lor colindele. Ale noastre fiind cunoscutele „Trei păstori se întâlniră” și „Sara bună, gazdă bună”. Iar potrivit bunului obicei la români, țarانی-gazdă vor

pune în „traista” musafirilor, la plecare, tot ce au ei mai bun de ale gurii, din care nu vor lipsi „porcăriile” de tot felul. Bine afumate și sărate. Să se țină multă vreme. Adică, până s-or fi gătat de degustat la ei acasă, din îndepărtatele străinătăți! Astfel stând lucrurile, badea Gheorghe și lelea Floarea se vor vedea obligați să facă uitate, pentru o zi-două, canoanele postului Crăciunului, și mai gustă din tocătura piperată și usturoită a cârnaților, caltaboșilor și sângeretelui. Ba mai mult, pentru ca priceputul măcelar să binevoiască să le arate cât îi de groasă slămina ascunsă sub șoricul de la ceafa porcului, vor cinsti împreună un păhărel-două de țuică fiartă cu piper și chimen, îndulcită cu „zăhar” ars. Însă într-atât de „tare” încât, potrivit zicalei, „curăță gura de microbi și trupul de zile”. Și tot

contra frigului și mahmurelii, ca și pentru dezlegarea limbilor, mai beau și câteva căni cu vin fiert cu scortșoară. Apoi, când înserarea va prinde a cădea peste ulițele satelor Văii sibiene a Hârtibaciului, toți cei ai casei se vor așaza la masă, la „Pomana porcului”, „asortată” cu o mare mămăligă galbenă ca ceara de albine. Lângă ea, un castron cu varză acru mărunțită, „scăldată” în moarea sifonată ce poartă în limpezimea ei gusturi și arome de hrean, mărar și cimbru. Fiva atunci una dintre cele mai gustoase mâncăruri din toate câte pot fi puse pe mesele țăranilor hârtibăcieni, buni gospodari! O vor egala doar sarmalele de Crăciun, gospodina având grijă ca porcul să „calce” bine cu piciorul în oala din lut ars. Vor urma, de Anul Nou și de Bobotează, ciorbele de perișoare, înăcrite cu zeamă de

varză, sarmalele umplute cu păsat, în amestec cu creste de slănină și cu chișcă, precum și tradiționalele răcitură, servite, la alegere, cu pâinea coaptă pe vatra încinsă a cuptoarelor din curțile țăranilor, sau cu mămăligă fierbinte, asortate cu un blid zdravăn de ceapă roșie acrită cu oțet și potolită cu ulei de floarea soarelui, sau de măsline. Iar cât vor fi sărbătorile creștine de frumoase, prelungite de lungile nopți de iarnă, de pe mese nu vor lipsi cozonacii cu mac și cu miez de nucă, merele, perele și nucile, ca și scoverzile și lichiele, date pe deasupra cu smântână și cu ouă îndulcite cu miere de albine. Așa bănuiesc că se vor petrece sărbătorile creștine ale iernii, în casele celor mai vrednici gospodari ai satelor acestei țări.

*Sibiu, luni, 24 nov. 2014
Ioan Vulcan-Agniteanul*

În vizită la Sfatul Bătrânilor

Într-o zi de toamnă târzie, în data de 18 noiembrie, când ortodocșii români sărbătoresc Sf. Arhangheli Mihail și Gavril, în jurul prânzului, am plecat, o delegație a Asociației „Casa Seniorilor” din Agnita, spre Copșa Mică. Răspundeam unei invitații din partea Asociației „Sfatul Bătrânilor” și a Primăriei Orașului Copșa Mică. Întâmpinați de dl. Mihalache, primarul orașului, și de dl. Iuliu Domșa, președintele Asociației „Sfatul Bătrânilor”, am fost conduși în sala cantinei liceului din localitate, unde am întâlnit membrii ai asociației care cu doi ani în urmă ne-au vizitat la Agnita, în schimb de experiență.

Sărbătorind cu această ocazie 10 ani de la înființarea Asociației „Sfatul Bătrânilor”, sala frumos amenajată a gazduit deasemenea oficialități din partea Primăriei Copșa Mică, a Poliției locale, reprezentanți ai mediului de afaceri din localitate și din Mediaș. Ne-am așezat la masa rezervată nouă, încărcată cu bunătăți autohtone și ne-am bucurat de melodiile populare care încălzeau atmosfera și întrețineau buna dispoziție a participanților. Festivitatea a fost deschisă de către dl. Iuliu Domșa, președintele asociației, ajuns la venerabila vârstă de 72 de ani, care a făcut o prezentare scurtă a istoriei și evoluției

Asociației „Sfatul Bătrânilor”. În continuarea șirului de discursuri, dl. Doru Efta, președintele Asociației „Casa Seniorilor” din Agnita, a adus mulțumiri pentru invitația adresată și a ținut să aprecieze realizările și implicarea membrilor asociației în viața socială a comunității din Copșa Mică. La finalul discursului, dl. Doru Efta a înmănat dlui. Domșa o diplomă de onoare din partea Asociației „Casa Seniorilor” pentru aprecierea și recunoașterea asociației gazdă. După discursul primarului orașului Copșa Mică, fiecare membru al Asociației „Sfatul Bătrânilor”, precum și invitații, au fost răsplățiți simbolic cu câte o cană personalizată.

Masa a fost deschisă, conform obiceiurilor creștine, cu o rugăciune, după care participanții s-au ospătat, au urât „La mulți ani” reprezentanților asociației și au petrecut deasemenea, prin dans, atât popular cât și vals, tango și altele.

După două ore de petrecere ne-am retras pentru a ne întoarce spre Agnita, nu înainte însă de a le transmite din nou organizatorilor gândurile noastre bune. Deși ne-a prins noaptea, întoarcerea la Agnita a fost bună, iar vizita făcută omologilor noștri a fost de bun augur.

*Senior financiar,
Stelian Naicu*

LANSARE DE CARTI

Un eveniment cultural inedit a avut loc la Centrul de Documentare și Informare din cadrul Colegiului Tehnic „A.T. Laurian” din Agnita. Doi absolvenți ai acestei școli, deveniți profesori și autori de cărți, și-au prezentat operele.

Ineditul evenimentului rezidă din domeniile diferite, aparent opuse, ale celor două cărți, matematică și poezie.

Cartea de matematică „Rolul exemplului și contraexemplului în predarea noțiunilor de analiză matematică” scrisă și prezentată de profesoara Margareta Vecerzan este menită să vină în sprijinul elevilor din clasele a XI-a și a XII-a. Prof. univ. dr. Dumitru Acu apreciază

tema abordată de autoare care „încearcă să surprindă și să fixeze câteva dintre finețurile analizei matematice” și „contribuie la clarificarea și înțelegerea noțiunilor și rezultatelor matematice”.

După prezentarea acestei cărți de metodică științifică, în care noțiunile sunt foarte precise, fără posibilitatea interpretărilor emoționale, a venit rândul profesorului de geografie Lörinczi Francisc-Mihai să-și prezinte cel de al șaselea volum de poezie „Pe vremea secerișului”.

Vorbind despre starea de spirit din momentul creației, ori citind din volumul de poezii, autorului i-a fost

ușor să realizeze acea atmosferă emoțională prin care cuvintele devin diamante ce reflectă o multitudine de stări luminoase.

Poeziile lui Francisc-Mihai, din acest volum, nu au titlu, versurile, neîntrerupte de semne de punctuație, curg asemenea unui râu cu ape cristaline. Cele patru capitole, „Pe vremea secerișului”, „Macii dragostei”, „În lojele grădinii” și „Lebedele de cristal”, sunt o odă neîntreruptă închinată dragostei. A dragostei trăite în natură, binecuvântată de soare, de ape, de stele, de adierea vântului, a dragostei împodobite de roșul macilor, împlinită, ca spicele coapte și ca rodul grădinilor. „în urletul macilor / nestinsul foc în vâlvătaie / înpletesc coroană de spice / să ți-o așez

pe cap / tu dai rod vieții / și macini grâul cu speranță / pulbere / făurești / pentru îndestulare / mă umpli cu iubire”

Profesor de geografie, îndrăgostit și de natură, poetul Lörinczi Francisc conturează în aceeași manieră minunate tablouri cu lacuri glaciare, cu Kogaion, muntele sacru al dacilor.

Cei care iubesc poezia, care se închină în fața cuvântului creator de frumusețe vor descoperii în acest volum un motiv permanent de a-l deschide la orice pagină pentru a se încărca de emoții.

Prezentarea grafică a volumului de poezii a fost foarte sugestiv realizată de Simon Sorin-Francisc, fost coleg de liceu și permanent prieten al poetului.

I.Bârsan

Sibiul și electrificarea României (V) - continuare din numărul 99 (august 2014)

CRIZA DE APĂ ȘI HIDROCENTRALELE DE LA GURA RÂULUI

«În anii 1970, politica de industrializare forțată a României a căpătat accente paroxistice. Deși moștenise o apreciabilă bază industrială și de bună tradiție nici municipiul Sibiu nu a scăpat. Au fost amplificate fabrica de bere „Trei stejari” (1964, 1978), Întreprinderea de Confecții „Steaua Roșie” (1965-1989), Uzinele „Independența” (1966-70, 1971-75, 1981-1990), întreprinderea de utilaje și piese de schimb „I.U.P.S.” (1986), întreprinderea de tricotaje „Drapelul Roșu” (1968-1972) (...), etc. Tot atunci a apărut o întreagă platformă industrială, cea de Est, cu noile secții Balanța II (1975), Independența II și ICEMENERG (1976), I.R.E.S. Sibiu – S.U.C.R.E.E. (1982).

Și I.R.E.S. Sibiu a fost printre beneficiarii: în anul 1977 a fost construită clădirea destinată Dispensarului Energetic de Întreprindere (D.E.I.) Sibiu, Coordonatorului de Menevre (C.M.) Sibiu și laboratoarelor P.R.A.M. (...) Pentru a susține ritmul dedezvoltare impus industriei trebuia suplimentată forța de muncă: în cea mai mare parte a fost atrasă din mediul rural. Așa au apărut cartiere întregi în Sibiu: Terezian (1963-65), Gh. Gheorghiu-Dej și Hipodrom I (1965), Hipodrom II (1967-68), Țiglar (1973), Hipodrom III (1974), Vasile Aaron (1975-89), Hipodrom IV (1976-77), Valea Aurie (1977), Ștrand II (1980-87). Drept urmare, între 1966 și 1977 populația orașului a crescut cu 37% (de la 109.515 la 151.005 locuitori). Pentru alimentarea noilor consumatori (industriali

și casnici) au fost construite stațiile de transformare (110/20 kV) Sibiu „Sud” (1972), Aeroport (1976) și „Dumbrava” (1984). (...) În acest context au apărut stațiile de transformare (11/20KV): Cislădie (1973), Cârțișoara (1974), Dumbrăveni (1975), Orlat și Mârșa (1976), Mediaș „Aurel Vlaicu” (1980), Agnita (1983) din județul Sibiu (...). Consecința acestei

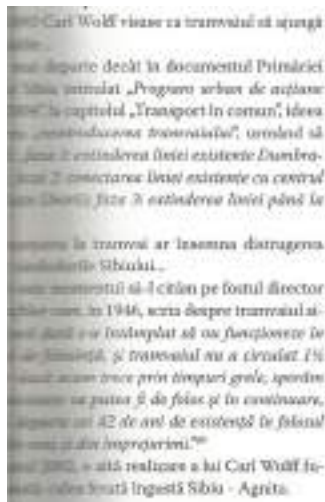

Foto 701. O altă realizare a lui Carl Wolff a fost abandonată: căleștii ferovii din Sibiu - Agnita (2002).

politici aplicată municipiului Sibiu a fost o creștere bruscă a necesarului de apă (atât pentru uz domestic dar mai ales pentru cel industrial). Singura soluție pentru a compensa creșterea consumului era amenajarea râului Cibin. (...)»

Cronica Sibiului și a electrificării României continuă descriind cum criza financiară a adus o rețetă miraculoasă: microhidrocentralele, dar și cu aspecte mai puțin cunoscute despre emigrarea și fuga sașilor, emigrarea și fuga românilor și un episod cu adevărat interesant în partea a X-a: „După 1989”. Un capitol este intitulat sugestiv: „Scad consumurile și

se înmulțesc furturile”

Aici se cuvine a aminti întreprinderile cu tradiție din Agnita ce și-au redus dramatic activitatea:

„Fabrica de Piele și Încălțăminte Agnita FIPA (1873), 1400 angajați înainte de 1989, 300 în 1999; Fabrica de mănuși și ciorapi Agnitex (1926), 1850 angajați în 1989, 200 în 1999”. (...) „Pierderile nu au fost doar

sunt:

„Avatarurile troleibuzului” – amintindu-se de cele 5 trasee și 55 de troleibuze, care din 2006 au intrat în declin, pentru ca în 2010 să fie dezafectate „atât rețeaua cât și stațiile de redresare”.

„Iluminatul Sibiului trece la program de criză” – criza financiară determinându-l pe «Klaus Johannis, primarul municipiului Sibiu să afirme: „am deșurubat tot al doilea bec pentru a ne încadra în această cerință”. Evident că măsura a nemulțumit, populația asociind-o cu economiile impuse înainte de anul 1990. Din fericire, criza nu a ținut mai mult de o lună” »

„Agonia tramvaiului” – în care se prezintă problemele tramvaiului:

«„După dezafectările din anii 1966-1972, din tramvaiul sibian supraviețuise doar linia Cimitir – Dumbrava – Rășinari. (...) Însă, în anul 2008 a fost dezafectată vechea remiză de tramvaie din Rășinari, cu toate că împreună cu cea din Ghioroc (Arad) erau singurele din România aflate în mediul rural. (...) Încă din anul 2009, odată cu desființarea liniilor de troleibuz din Sibiu, a fost pus sub semnul întrebării și viitorul tramvaiului. În anul 2011 tramvaiul a fost scos din circulație. Temporar. Varianta transferului în administrarea comunei Rășinari este problematică având în vedere că remiza a fost demolată. În 1893 Carl Wolff visase ca tramvaiul să ajungă până la Cislădie ...

Renunțarea la tramvai ar însemna distrugerea unuia

dintre simbolurile Sibiului ...

Aici este momentul să-l cităm pe fostul director Sigmund Dachler care, în 1946, scria despre tramvaiul sibian: „o singură dată s-a întâmplat să nu funcționeze în cei 42 de ani de existență, și tramvaiul nu a circulat 1 1/2 zi. (...) Chiar dacă acum trece prin timpuri grele, sperăm că această societate va putea fi de folos și în continuare, ducând mai departe cei 42 de ani de existență în folosul oamenilor din oraș și din împrejurimi”.

În anul 2002, o altă realizare a lui Carl Wolff fusese abandonată: calea ferată îngustă Sibiu-Agnita.”»

Prin referirea la calea ferată îngustă Sibiu – Agnita se încheie cea mai interesantă și excelent realizată lucrare despre electrificarea Sibiului și a României (partea a XI-a învățământ, sport, artă și epilogul-partea a XII-a, cu concluziile - îl invităm pe cititor să le lectureze). Citind ultimele rânduri ne putem întreba, pe bună dreptate, care este continuarea și cine trebuie să ne relateze această continuare: autorul, comunitatea sau administrația? Indiferent cine ne va da răspunsurile la multele întrebări ce se nasc din această lectură vie, autorul - , ing. Marcel Stancu - trebuie felicitat și încurajat să-și continue demersul de cercetător și de scriitor, lucrarea captivând prin claritate și acuratețea stilului.

Reproducere selectivă din lucrarea: Marcel Stancu „Sibiul și electrificarea României. Cronică ilustrată 1891-2013”, Editura Honterus Sibiu

Marius Halmaghi

Un om în slujba semenilor

La aniversarea celor 35 de ani de activitate a corului „Sfântul Nicolae” din orașul nostru, nu putem să nu facem un popas de pioasă aducere-aminte și recunoștință față de omul providențial pentru acest cor – teologul austriac Dr. Hans Anton EDERER – de la a cărui trecere în veșnicie s-au împlinit șapte ani. A fost un manager cultural de excepție care a intuit mai bine ca oricine valențele unificatoare ale actului artistic, rolul contactelor interumane în modelarea sufletelor, în crearea unui climat de pace, de înțelegere între oameni.

Hans Anton Ederer s-a născut la 27 iunie 1944, în orașul Weiz din statul federal austriac Styria, fiind cel mai mare dintre cei șapte frați ai familiei. A studiat teologia romano-catolică la Universitatea din Graz, apoi la cea din Nijmegen (Olanda), unde și-a luat doctoratul în 1972. A trăit o vreme în Germania, în orașul Trier, ocupând diverse funcții în cadrul Bisericii. În această perioadă începe colaborarea la ziarul creștin independent Publik-Forum, colaborare care va dura întreaga sa viață. Tot acum intră în asociația pacifistă Pax Christi. Întors la Graz, continuă să scrie articole în diverse publicații pe teme teologice, politice, ecologice și culturale, lucrează pentru mai multe asociații pacifiste și religioase ca de exemplu Ordinul Franciscan și Caritas. A muncit mult pentru integrarea refugiaților și a emigranților. În paralel, își continuă activitatea politică, ajungând în 1991 consilier municipal din partea Partidului Verzilor.

În această perioadă, activitatea sa este axată pe problemele românilor din Austria. Pentru a veni în sprijinul emigranților români, fondează împreună cu

profesoara Mariana Gschanes-Crăciun Asociația româno-austriacă „Casa”, al cărei scop era promovarea intereselor acestora. În numele acestei asociații îi scrie ministrului austriac de interne Dr. Franz Löschnak, pentru a-i cere ajutoare privind refugiații și muncitorii români. La început, „Casa” a oferit cursuri de germană și de limba și literatura română pentru românii stabiliți în Austria și copiii acestora. Hans-Anton Ederer stabilește legături cu Biserica Ortodoxă, cu teologii și preoții ortodocși - Dr. Dorin Oancea și Ninel Țugui -, reușind introducerea liturghiei ortodoxe în limba română pentru românii din Graz. La început, aceasta a fost oficiată de preotul Dr. Nicolae Dura, care venea de la Viena o dată pe lună, apoi de preotul ortodox Gheorghe Hristea pe care îl ajută să se instaleze la Graz. Tot el îl ajută pe preotul Nicolae Liviu Vâlcea să vină cu familia la Graz, astfel că, în fiecare duminică acesta oficiază Sf. Liturghie în biserica Sf. Treime și, de asemenea, se ocupă de comunitățile românești din Styria. A venit întotdeauna în sprijinul preoților români; pe preotul ortodox din Salzburg, Dr. Dumitru Viezuianu îl ajută să rezolve recunoașterea de Hans Anton Ederer inițiază o anchetă în școlile din Styria privind numărul elevilor de origine română în scopul consolidării învățării sistematice a limbii germane, a limbii și literaturii române precum și a religiei ortodoxe. Întâlnirile cu mitropolitul ortodox român pentru Germania și Europa Centrală – Dr. Serafim Joantă, medierea contactelor interconfesionale cu reprezentanții bisericii protestante din Graz, cu primarul orașului – ing. Alfred Stingl - cu responsabilii pentru școli, au favorizat îmbunătățirea

Dr. Hans Anton Ederer și membrii corului Sf. Nicolae

situației sociale și religioase a românilor din Austria. În 1992 își începe corespondența cu scriitorul Egnald Schlattner, fost deținut politic și preot protestant în satul Roșia, despre condițiile de viață din România.

În acest context de implicare eficientă în rezolvarea problemelor românilor, a bisericii acestora, Ederer invită în 1993 corul „Sfântul Nicolae”, pentru prima dată în Austria. Primul concert pe care corul l-a susținut a avut loc în biserica Taborkirche din Weiz, orașul său natal. Au urmat alte concerte de promovare a corului în Graz și în împrejurimi. În august 1995, corul „Sf. Nicolae” a fost invitat din nou în Austria, de data aceasta de către Centrul Cultural al Minorităților din Graz, de Katholisches Bildungswerk (așezământ catolic pentru

învățământ) din Weiz, de către parohia bisericii romano-catolice Herz Jesu Kirche din Graz și de cea a localității styriene Hollenegg. Pe lângă concertele susținute, corul a dat răspunsurile la slujba cununiei unui cuplu româno-austriac și la cea a botezului unui musulman convertit la ortodoxie, ambele oficiate de mitropolitul Serafim Joantă în biserica Taborkirche din Weiz. A urmat un concert în Herz Jesu Kirche din Graz, căruia i s-a făcut o publicitate deosebită și avut un succes pe măsură. Printr-o scrisoare din 18 august 1995, H.A Ederer l-a invitat la concert chiar pe Regele Mihai, pe atunci aflat încă în exil, în Elveția. Acesta a răspuns că timpul este prea scurt pentru o astfel de călătorie. Mulți dintre spectatorii veniți la concert credeau că acesta va fi un fiasco pentru Ederer, dar totul s-a

transformat într-un triumf. Publicul a fost entuziasmat, iar protagonistul acestui demers cultural – în culmea fericirii – a demonstrat publicului avizat din Graz că un cor de amatori din România poate fi la înălțimea exigențelor artistice ale austriecilor. Legătura strânsă cu corul „Sf. Nicolae” este o consecință a strategiei acestui teolog catolic de a promova interesele și prestigiul românilor în Austria. În septembrie 1996 corul „Sf. Nicolae” din Agnita este din nou la Graz, vizitează Parlamentul Styriei și Secretariatul pentru A doua Adunare Ecumenică Europeană, care a avut loc în anul următor; corul a făcut parte din delegația română la această întrunire de anvergură care a fost cea mai numeroasă delegație din Europa de Est.

Prof. Ioana Varga

ÎN AGNITA SE FAC LUCRURI MINUNATE

La Colegiul Tehnic „AT Laurian” din Agnita activitatea dascălilor depășește de multe ori cadrul programei școlare organizând activități menite să-i atragă și să-i implice pe elevi în proiecte cu caracter umanitar.

„La Colegiul Tehnic avem anul acesta un proiect „VOLUNTAR DE MIC”. Ne-am propus să facem câte o activitate extrașcolară în fiecare lună, în care să implicăm cât mai mulți elevi, dascăli și părinți pentru a-i ajuta pe oamenii cu nevoi speciale și chiar elevi cu merite deosebite.

Luna trecută am adunat fructe și legume pe care le-am donat bătrânilor de la Centrul de Îngrijire din Agnita. Luna aceasta am mâncat prăjituri

făcute de domniile profesori și cu banii adunați vom ajuta Unitatea de Asistență Medico-Socială. Sperăm să reușim ce ne-am propus și mulțumim celor care se implică.”

Am consemnat postarea de pe Facebook a profesoarei Luminița Feldără, și menționăm că proiectul este coordonat de profesoara Dana Zgabercea, în jurul căreia s-au adunat cei mai inimoși dascăli ai colegiului. Cu ocazia „Târgului de prăjituri” s-a strâns suma de 930 de lei care au fost donați „UAMS Agnita”. Tot în cadrul acestui proiect, în luna decembrie va avea loc „Bazarul de Crăciun”, când banii obținuți din vânzarea de obiecte făcute de elevi vor fi folosiți în același

scop umanitar.

E minunat când copiii sunt implicați în activități care implică grija pentru aproape, când li se dezvoltă caracterul și li se cultivă dragostea de om.

I.B.

RUGĂMINTE CĂTRE DOMNII PRIMARI DIN ASOCIAȚIA VALEA HÂRTIBACIULUI

În fiecare număr din Gazeta Hârtibaciului publicăm o listă cu persoanele care au trecut de vârsta de 80 de ani și îi felicităm cu ocazia zilei lor de naștere.

Avem semnale că rubrica respectivă este primită cu interes și că celor felicitați le face plăcere să fie nominalizați, mai ales că cei din jurul lor aflând de eveniment le adresează urările cuvenite.

În numărul următor începem să-i felicităm și pe cei născuți în 1935. În acest sens vă rugăm să ne trimiteți tabele cu persoanele din comuna dumneavoastră care vor împlini și depăși vârsta de 80 de ani.

Suntem convinși că în activitatea dumneavoastră există și preocuparea de a face câte o mică bucurie celor pe care îi păstoriți și că veți răspunde acestei solicitări.

Redacția Gazetei Hârtibaciului

„Lumina lui Hristos luminează tuturor.“ (Liturghia Darurilor)
„Apare cu binecuvântarea ÎPS Părinte Mitropolit dr. Laurențiu Sreza

POSTUL CRĂCIUNULUI, PELERINAJ CĂTRE PRUNCUL IISUS DIN BETLEEM

A început Postul Crăciunului. Din ziua de 14 noiembrie până la 24 decembrie, inclusiv, creștinii se pregătesc pentru marele praznic al Nașterii Domnului. Din punct de vedere calendaristic, acesta este primul post din cele patru de durată ale anului bisericesc, dat fiind faptul că anul liturgic începe la 1 septembrie. Durează 40 de zile, iar ca importanță este al doilea după Postul Sfințelor Paști. Ca fel de postire, este mai ușor decât Postul Paștilor, asemănându-se postului de vară, al Sfinților Apostoli Petru și Pavel. Totodată, perioada Postului Crăciunului este strâns legată de numeroase tradiții ale poporului român.

Ziua de 14 noiembrie este menționată în calendarul ortodox drept „Lăsatul secului pentru Postul Crăciunului“. Cele 40 de zile de post ce urmează amintesc de aceeași perioadă petrecută de Moise pe Muntele Sinai înainte de primirea Tablelor Legii. Asemenea celor din Vechiul Testament, noi, creștinii, avem datoria de a ne pregăti, prin post și rugăciune, pentru primirea Mântuitorului Hristos, Cel ce Se naște din Sfânta Fecioară Maria. Încă din secolele IV-V, Părinții Bisericii amintesc de Postul Nașterii Domnului, însă cu durată diferită. Fericitul Augustin îl menționează, iar episcopul Leon cel Mare al Romei (440-461) a rostit nouă cuvântări despre acest post, numit „postul din luna a zecea“. Uniformizarea se va face în anul 1166, când, la Sinodul de la Constantinopol, sub președinția patriarhului Luca Hrisoveghi, se va stabili ca durata Postului Nașterii Domnului să fie de 40 de zile, de la 15 noiembrie la 24 decembrie. Întrucât acest post închipuie timpul Vechiului Testament, cântările liturgice rânduite se caracterizează prin numeroase profetii mesianice și cuvinte despre împlinirea făgăduinței Răscumpărătorului.

Sărbătorile sfinților din timpul postului

Acest post pregătește marele praznic al Nașterii Domnului, prilej de bucurie pentru întreaga creștinătate. Felul postirii stă în legătură tocmai cu acest moment, unul dintre cele mai fericite din istoria mântuirii. Perioada de toamnă târzie găsește cămărilor gospodinelor încărcate de alimente conservate, iar Biserica a rânduit ca, în fiecare sâmbătă și duminică până la 20 decembrie (pomenirea Sfântului Ignatie Teoforul), precum și la fiecare sfânt cu priveghere, prăznuit în această perioadă, să se dezlege la pește, untdelemn și vin, asemenea și la praznicul împărătesc al Intrării în Biserică a Maicii Domnului (21 noiembrie), în orice zi ar cădea. Între sfinții ale căror sărbători sunt anul

acesta prilej de dezlegare la pește, în cursul săptămânii, amintim: Sfântul Apostol Andrei (30 noiembrie), Sfântul Cuvios Gheorghe de la Cernica (3 decembrie), Sfânta Muceniță Filoftea de la Curtea de Argeș (7 decembrie) și Sfântul Cuvios Daniil Sihastrul (18 decembrie). În perioada 20-24 decembrie, postul va deveni mai aspru. Sărbătoarea Intrării în Biserică a Maicii Domnului reprezintă, din punct de vedere istoric, unul dintre primele evenimente cursive care au dus la Nașterea Mântuitorului. Sfânta Fecioară este afierosită Domnului, pe un drum ce o va face vrednică a fi Născătoare de Dumnezeu. Începând cu această sărbătoare, la strană se cântă, la slujba Utreniei, Catavasiile Nașterii Domnului, până la data de 30 decembrie, inclusiv.

La 30 noiembrie este pomenit Sfântul Apostol Andrei, Ocrotitorul României. Sfântul care a propovăduit Evanghelia lui Hristos până în părțile noastre a dat naștere la numeroase tradiții păstrate până astăzi în folclorul românesc, inclusiv un frumos colind.

Sărbătoarea Sfântului Ierarh Nicolae, pomenit de Biserică la 6 decembrie, are o istorie aparte. În seara dinaintea praznicului, copiii își pregătesc încălțăminte, așteptând daruri de la „Moș Nicolae“. Pentru cei cuminți, este aducător de cadouri, iar celor neastâmpărați le aduce o nuia. Asocierea Sfântului Ierarh Nicolae cu cadourile aduse celor mici are origini în cultul închinat sfântului în Olanda, ca ocrotitor al orașului Amsterdam. De „Sinter Niklaas“ - numele sfântului în olandeză - pantofii copiilor erau umpluți cu cadouri. Această imagine a prins la majoritatea popoarelor și cultelor, drept sărbătoare a copiilor. În secolul al XX-lea, o companie producătoare de băuturi răcoritoare produce, probabil, cea mai importantă campanie publicitară care a existat vreodată: Sinter Niklaas devine Santa Claus. Din rațiuni comerciale, Sfântul Nicolae nu mai este prezentat ca arhiepiscop al Mirelor Lichiei, cu veșminte, mitră și cârjă arhierescă, ci ca un bătrânel vesel cu barbă albă, îmbrăcat în mantie roșie, cu margini albe din blană. În tradiția românească, numele sărbătorii a dat și numele caracterului care împarte cadouri în seara de Ajun: Moș Crăciun.

Tradiții românești în Postul Crăciunului

Odată cu începutul Postului Crăciunului, creștinii se adună și repetă colinde. Cei dintâi colindători ai primului Crăciun au fost îngerii, care, potrivit Sfântului Evanghelist Luca, la Nașterea Domnului cântau: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!“. Colindul românesc are atât motive

religioase (Sfânta Treime, facerea lumii, căderea în păcat, Maica Domnului, Buna Vestire, Nașterea Domnului), cât și elemente profane (colinda gazdei, colinde pentru flăcău, pentru fecioară, pentru tinerii căsătoriți, pentru prunci, pentru văduvă sau pentru bătrâni). La români, colindul reprezintă un liant între generații, păstrat, parcă, mai fidel decât la oricare alt popor. Colindătorii sunt mesageri ai lui Dumnezeu: vin cu pace, îndeamnă la nădejde, urează sănătate și fericire și vestesc mântuirea. Așa se explică deosebita cinste cu care sunt întâmpinați de gospodari. Mitropolitul de fericită pomenire Antonie Plămădeală afirma că autorii cuvintelor colindelor sunt necunoscuți, iar poporul credincios a găsit cuvintele și melodiile cele mai potrivite, care „se prind așa de ușor, se învață atât de ușor, se transmit atât de ușor de la o generație la alta, tocmai pentru că au reușit să prindă cuvintele în cele mai adecvate melodii care răspund sensibilității noastre celei mai adânci“. Cuvintele provin din teologia Nașterii Domnului, iar melodiile vin din geniul poporului nostru.

În ziua de 24 decembrie, înainte de Crăciun, se ajunează până la ora Ceasului al IX-lea. Apoi se obișnuiește a se consuma grâu fiert amestecat cu miez de nucă, fructe și miere, amintind de postul proorocului Daniel și al celor trei tineri în Babilon, „care, deși erau hrăniți cu semințe, s-au arătat mai frumoși decât cei hrăniți cu multe desfătări“. Potrivit pr. prof. dr. Nicolae Necula, „în ziua respectivă, în multe părți din țară se face și pomană cu asemenea grâu fiert, ducându-se pe la casele rudelor și ale celor nevoiași, împreună cu foițe subțiri ca de plăcintă coapte, în care se înfășoară miez de nucă amestecat cu zahăr sau miere. Ele se numesc «scutecele» Mântuitorului“. Ajunarea din această zi amintește de postul din perioada primară a creștinismului, când catehumenii

ajunau în seara dinaintea Crăciunului, urmând a primi pentru prima oară Sfânta Taină a Euharistiei.

(preluare din Ziarul Lumina)

Înserare

Senin de cer în aurit azur,
Cobori Lumină-n Înserare,
Tu, Rază dulce-a Vieții,
Tu, Cel Care-ai
rodit Iubirea
în sufletul omului fericit
din Lumină!
Senin de cer în mântuit azur

La Schit

Aflat-am paradisul
în locul cu har,
gustat-am bucuria
primită în dar.
Văzut-am locul sfințit
de Domnul hrănit
în sfinte Liturghii
Părintele binecuvântând
pentru întreaga lume
rugă-aducând
Fermecatu-m-au
pădurile de brazi
și verdele crud al raiului,
fericitu-m-au slujbe divine
și maicile preabune

Doamne, rămâi la schit
Și coboară-n binecuvântare
în ziua de sărbătoare
a nașterii Maicii Tale!

Daniela PĂNĂZAN LÔRINCZI

PELERIN PE URMELE MÂNTUITORULUI ÎN ȚARA SFÂNTĂ

(continuare din numerele trecute)

Luni, 12 mai, autocarul ne-a dus până la muntele Eleonului (Măslinilor). Înalt de 800 m, muntele Eleon arată azi întocmai ca acum 20 de veacuri, cu aceeași măslini, martori la evenimentele tragice din viața lui Iisus, cu aceleași poteci pe care Iisus le-a urcat și le-a coborât de atâtea ori. Tot de aici S-a înălțat la ceruri. Era o zi splendidă. De sus puteam admira cetatea Ierusalimului desfășurată pe partea estică a văii Chedron. Locul de pe care S-a înălțat Domnul la cer este marcat de o moschee, fiindcă și musulmanii cred în înălțarea „profetului” Iisus, pe care ei îl numesc Isa. În rotonda sferică se află piatra pe care se disting urmele picioarelor lui Iisus care s-au imprimat atunci când Mântuitorul S-a înălțat la cer. Am ajuns apoi la mănăstirea ortodoxă Eleon, care aparține rușilor. Acolo am întâlnit și două măicuțe române – maica Petronia (mai în vârstă și sfătoasă) și maica Irina. După ce ne-am închinat în biserică, am admirat turnul-clopotniță înalt de 65 m (cea mai înaltă clădire din Ierusalim). În colțul de S-E al bisericii unde exterior este o piatră unde Sfânta Fecioară a stat în timpul înălțării Domnului, care potrivit măicuțelor rusoaice s-a petrecut pe locul unde este zidit turnul-clopotniță. Și pe această piatră s-au imprimat urmele picioarelor Maicii Domnului. La răsărit de această biserică am vizitat o altă biserică și ne-am închinat la locul unde s-a aflat capul

Sfântului Ioan Botezătorul, marcat chiar în mozaicul de pe pardoseala paraclisului. După ce ne-am luat rămas bun de la măicuțele române, am început coborârea noastră spre valea Chedron de pe muntele Eleon. Am intrat în mănăstirea carmelită Pater noster, unde pe cadre mari de faianță colorată am găsit rugăciunea „Tatăl nostru” scrisă în peste 70 de limbi. Pelerinajul nostru a continuat la mănăstirea franciscană „Domnul a plâns”. Aici se crede că Domnul a plâns pentru cetatea Sa care a refuzat să-L primească. Am trecut pe lângă mormintele profetilor, unde evreii susțin că sunt îngropați profetii Agheu, Zaharia și Maleahi. Apoi am coborât la mănăstirea ortodoxă rusă Sfânta Maria Magdalena – o oază de verdeață și liniște, apoi coborând mai departe am intrat în grădina Ghețimani. Ochii ni s-au delectat cu o mare varietate de flori. Botaniștii spun că cei 8 măslini pot să fie de 3000 de ani. Era furnicar de pelerini. Am intrat în Biserica Agoniei și în mijlocul ei ne-am închinat stâncii izolate de un mic garduleț care marchează locul trădării și arestării Domnului. Această biserică se mai numește și Biserica Națiunilor pentru că la construirea ei au contribuit mai multe națiuni. Pe treptele acestei biserici am făcut fotografia de grup, fotografie care poartă și autograful domnului Furdui Iancu ca o mereu aducere-aminte că am fost împreună pelerini pe aceste

locuri mirifice. Pașii noștri s-au îndreptat spre poalele Muntelui Măslinilor aproape de Valea Chedron. Am coborât pe o scară cu 45 de trepte. Două uși la vest și nord duc în camera mormântului unde a fost așezat trupul neprihănit al Fecioarei. Din acest mormânt Maica Domnului a fost luată cu trupul la cer. Un monah român pe nume Amfilohie, de prin părțile Moldovei, ne-a dat toate detaliile despre acest locaș sfânt care aparține ortodocșilor și armenilor. După o scurtă călătorie de 5 minute cu autocarul, am trecut Valea Chedron. Am trecut pe sub zidurile cetății pe latura de lângă Valea Chedron. Ne-am oprit la poarta leilor pe unde am intrat în cetate, iar de la pretoriu până la Golgota am urcat pe via dolorosa, oprind-ne la fiecare staționare, indicată de vreun număr sau inscripție, capelă sau biserică. Primul popas marchează locul în care Iisus a fost condamnat la moarte. Al doilea popas amintește de locul în care Iisus a fost biciuit, batjocorit și condamnat să-și ducă crucea grea. La al treilea popas Iisus a căzut pentru prima oară, apoi și-a întâlnit mama. Al cincilea popas: Simon Cirineul este obligat să-L ajute pe Iisus să-și ducă crucea. Popasul al șaselea: Veronica Îi șterge fața lui Iisus. Al șaptelea popas: Iisus cade a doua oară sub povara crucii. Al optulea popas: Iisus le consolează pe femeile din Ierusalim care se tânguiau. Al nouălea popas: Iisus cade a treia oară la pământ sub povara crucii. Aceste prime nouă popasuri de pe drumul crucii se află în afara incintei Bisericii Sfântului Mormânt, iar următoarele cinci în incinta acestei biserici. Al zecelea popas: Iisus este dezbrăcat de hainele Sale. Al unsprezecelea popas: Iisus este ținut pe Cruce. Al doisprezecelea popas: răstignirea și moartea Domnului nostru Iisus Hristos. Imediat ce se intră în biserică prin singura ușă accesibilă numită poarta sfântă, se urcă pe niște trepte în partea dreaptă, iar sus se află culmea Golgotei. Între coloanele care susțin Sfânta Masă se află un orificiu înconjurat cu un disc de argint. Este locul unde a fost înfiptă Crucea Domnului Iisus Hristos. Al treisprezecelea popas: Iisus este coborât de pe Cruce. Este sfânta piatră a ungerii care se află chiar la intrarea în biserică. Al 14-lea popas: Iisus este așezat în mormânt – este sfântul și preamăritul

mormânt al Domnului, locul în care Iisus Hristos a înviat din morți. În fața Sfântului Mormânt spre răsărit se află Biserica Ortodoxă a Învierii numită de către arabi „mijlocul pământului”. Este spațiul din mijlocul basilicii construite de către Constantin cel Mare. Aici am avut din nou posibilitatea, bucuria și mulțumirea sufletească de a ne închina și săruta lespede de pe Sfântul Mormânt. Am plecat apoi la autocar, iar la întoarcerea noastră spre hotel am făcut o scurtă vizită la reprezentanța Patriarhiei Române la Locurile Sfinte. Am fost primiți de către părintele arhimandrit Timotei Aioanei, noul superior al acestui așezământ. Ni s-a oferit o scurtă prezentare într-o ședință festivă și foarte relaxantă. Ni s-a înmănat fiecăruia câte o diplomă de „Pelerin la Ierusalim”, semnată de primarul orașului Ierusalim și ministrul turismului. Ne-am retras apoi în camerele de hotel unde am început să ne pregătim bagajele. Marți, 13 mai, a fost ultima zi a acestui pelerinaj cu totul și cu totul deosebit și de neuitat. Dimineața autocarul nostru a plecat de la Beit Jala prin Betleem și o parte a Ierusalimului nou. Primul popas l-am făcut în satul Ain Karem, patria Sfântului Ioan Botezătorul. Am vizitat Biserica Sfântului Ioan Botezătorul. Altarul principal este dedicat Sfântului Ioan

Botezătorul, iar cel din nava dreaptă Sfintei Elisabeta. În partea stângă se află o scară ce duce la peștera nașterii Sfântului Ioan Botezătorul. Această peșteră are plafon de stâncă naturală și probabil a format o parte din casa preotului Zaharia. În drumul nostru spre Tel Aviv am mai făcut un popas la locul de naștere a Sfântului Gheorghe. Biserica ce poartă hramul acestui sfânt are o criptă la demisol în care s-ar păstra moaștele Sfântului Gheorghe. Ne-am închinat la această criptă. Am urcat din nou în autocar, am mai făcut un tur al orașului modern Tel Aviv, iar pelerinajul nostru s-a încheiat cu un ultim popas la Iaffa (Iope), vechea cetate din care s-a dezvoltat Tel Aviv-ul de astăzi. Aici am vizitat Biserica Sfântului Arhanghel Mihail, unde slujește un preot român. De aici autocarul ne-a dus spre aeroportul Ben Gurion din Tel Aviv, unde ne-am luat rămas bun de la ghida noastră Miriam. Un pelerinaj de vis, o dorință de-o viață împlinită. Mulțumim lui Dumnezeu pentru că ne-a ajutat să ne vedem visul împlinit. În acele șapte zile am adunat foarte multă informație și imagine. Lucrurile se vor decanta, dar spre surprinderea mea, la fel ca și mine, mai mulți pelerini au spus că ar dori să mai facă o dată acest pelerinaj. Concluzia: un pelerinaj în Țara Sfântă creează dependență.

Pr. Ioan Jurca
(Agnita II)

COLEGIUL DE REDACȚIE

Ortodoxia pe Valea Hârtibaciului

Str. Mihai Viteazu, nr. 20, Agnita, 555100, telefon 0269 510325

Președinte: Pr. Protipop Ioan Jurca

Redactor responsabil: Pr. Axente-Cosmin Coșorean (Coveș)

Colectivul de redacție: Pr. Marius-Ciprian Bogdan (Vecerd),

Pr. Aurel Dolea (Stejerișu), Pr. Ion Popescu (Noiștat),

Pr. Sebastian Toma (Movile), Pr. Ioan-Dumitru Tătoiu (Fofeldea)

Tiparul: Tipografia Sibiu, Editura Etape Sibiu

Așteptăm opiniile și sugestiile dumneavoastră la adresa

redacției sau pe email la următoarele adrese:

ortodoxiapevaleahartibaciului@yahoo.com și

ortodoxiapehartibaci@yahoo.com

FOLCLOR

MÂNDRUȚĂ CU OCHII VERZI,

Ieși afară de mă vezi.
Ieși afară pân' la poartă,
De vezi doru' cum mă poartă.
Mă poartă din poartă-n poartă
Ca pe-un om bătut de soartă.
Mă poartă din loc în loc
Ca pe-un om făr' de noroc.
Mândruța cu ochii verzi
Niciodată să n-o crezi.
Ea se joară vinerea
Că n-are pe nimenea;
Dar aseară la fântână
Am prins-o cu doi de mână.
Unul îi ținea cofița,
Altu-i săruta gurița.

Grup de femei din Alțâna, 10 mai 1987

ÎN DESIȘUL CODRULUI

Cale nu-i, cărare nu-i;
Și de-o fost odat-o cale,
Ea s-o prefăcut în vale.
Am cărare undeva,
Nu mi-o știe nimenea.
Numa' eu merg fără teamă
L-a mea mândră când mă cheamă.

Mihăilă, 67 de ani, Coveș, 19 mai 1988

CAROLINO, PENTRU TINE

Vin jandarmii după mine.
Doi mă leagă, doi mă-ntreabă
De doi mânzi ș-o iapă neagră.
Mânzii-dracu' i-o văzut,
Iapa de frâu o-am avut.
Carolino, scumpă fată,
Vin' și mă sărută-o dată.
O dată și înc-o dată,
Ca atunci când ai fost fată.

Mihăilă Ana, 67 de ani, Coveș, 19 mai 1988

ADĂ, DOAMNE, TRENU-N GARĂ,

Pe badiu' meu astă-sară.
Adă, Doamne, trenu' mâne,
Să văd badea-al meu nu vine.
Să vie și bun, și rău,
Să vie și badea-al meu.
Că mie mi s-o urât
De-atâta vreme-așteptând.
Asară, când mă rugam,
Stăteam și păcătuim.
Că-n icoana de la noi
Vedeam, bade, ochii tăi.

Mihăilă Ana, 67 de ani, Coveș, 19 mai 1988

Populară

Ioan Gligor Stopiță

Foaie verde, foi de plop
Ce te zbați? Au n-ai noroc?
Ori ai tremur de plăcere,
Verde luni, marți înspre miere?
Opaț galben te faci, miercuri,
Joi te rostogolești în cercuri
Și-n cădere, și-n durut
Reverențe-i faci la lut...
Vineri, vântul te-o purta,
Sâmbătă te va usca
Și-n rugini de cearcăn groaznic
O să mori în zi de praznic,
Zi aleasă ca soroc
Foaie verde, foi de plop
Frunză fără de noroc-

AM RĂMAS SÂNGUR ACASĂ

Ioan Stopiță- Gligor (Poet țăran)

Am rămas sângur acasă
Numa' cu a mea
nevestă.
Fetele s-or măritat
Și de la mine au plecat
Fiecare la bărbat.
Ionel, fecioru' meu
Îi la ișcoală, la liceu
La liceu' din Agnita
Unde îi plătesc io pita,
Ca să-nvețe, că el poate,
Să ajungă om cu carte,
Să hie om cu-nvățătură
Cu carte și cu măsură,
Și nu domn cu beutură.

oamenii din buzunar

dan herciu

1, 2, 3.
te-am bătut românia
acum treci acolo în piață
pune capul
și numără până îți ies
toți oamenii
din buzunar
apoi singură
ca o târfă duminica
du-te românia
de te roagă
să-ți dea dumnezeu
și ție
o țară

Pe pietrele reci pașii mi-i număr
Un gând mă ajunge din urmă
Ma bate pe umăr
Mai cade
Din turnul cetății de vise
Un pic... înca unul
Iar plângi?
Te gândești la ce-a fost
Și te vegheaza trecutul?
Ce ziduri în față ți-ai pus?
Ce gânduri îți sunt fortăreața?
De ce te îndrepti spre apus
Când visul te-așteaptă în față?

Bogdan Albu

EI S-AU NĂSCUT ÎN DECEMBRIE

Dragomir Tiberiu	01 dec	85 de ani	Retiș
Anghel Ileana	01 dec	82 de ani	Ighișu Vechi
Barbu Emilia	05 dec	86 de ani	Retiș
Rembea Ana	06 dec	87 de ani	Nocrich
Balaban Filoftea	07 dec	83 de ani	Alțâna
Coman Maria	07 dec	82 de ani	Retiș
Brâncovianu Ana	07 dec	82 de ani	Țichindeal
Cumpănaș Eugenia	09 dec	92 de ani	Apoș
Coman Amalia	09 dec	84 de ani	Roșia
Ignat Silvia	10 dec	87 de ani	Ilimbav
Bârsan Livia	12 dec	88 de ani	Retiș
Suciu Eugenia	12 dec	81 de ani	Pelișor
Pupăză Emilia	13 dec	90 de ani	Retiș
Nan Nicolae	14 dec	84 de ani	Cornățel
Roman Eugenia	16 dec	87 de ani	Bîrghiș
Oros Maria	17 dec	86 de ani	Vecerd
Ivan Vasile	17 dec	82 de ani	Șalcău
Iaschi Ioan Walter	17 dec	81 de ani	Alțâna
Solomon Silvia	18 dec	85 de ani	Cașoț
Radu Maria	18 dec	82 de ani	Cașoț
Marin Elena	21 dec	85 de ani	Marpod
Stănuțu Ana	21 dec	81 de ani	Chirpăr
Deneșan Emilia	23 dec	86 de ani	Retiș
Miruț Victoria	23 dec	83 de ani	Retiș
Moldovan Cornel	24 dec	87 de ani	Mihăileni
Gutiuc Maria	24 dec	84 de ani	Vărd
Avrigean Susana	25 dec	81 de ani	Roșia
Pleşca Aurel	26 dec	84 de ani	Șalcău
Tecoanță Ioan	28 dec	86 de ani	Alțâna
Șulumberchian Ioan	29 dec	82 de ani	Bîrghiș

Noi le dorim sănătate, bătrânețe liniștită și bucurii din partea urmașilor
Celor care nu mai sunt, le dorim odihnă veșnică de-a dreapta Tatălui.

Cu vacile pe marginea drumului

Ioan Ghip

Da' să vedeți ce-am pățit odată când m-am dus cu vaca me, Roșia, să o hărănesc pe marginea drumului care duce la Sighii. Iaca mă duc cu vaca și când ajung lângă drum, unde era loc cu iarbă bună, dau peste Ana lui Vasile, o știți voi. No, ca oamenii, ne-am pus pe povestit și am tot povestit eu de-ale mele pățanii, ea de ale ei întâmplări din viață, ba necazuri, ba bucurii, câte nu are omul pe suflet? D'apăi, cum vă spui, ne-am tot spus noi de-ale noastre până Ană zâce speriată:

– Tulai, Ioane! Tu știi unde suntem noi?
– D'apăi unde, tu Ana?
– Iaca suntem lângă Sighii, uite Sighiul! Tulai, da când om ajunge noi acasă, Ioane, că mă omoară barbatu'.
– Apăi, am ajuns până aici, om ajunge și înapoi la Bârghiș, cumva, doar îs numa cincizeci de kilometri.
– Am întors vacile și încet-încet și vacile mâncând, iar noi povestind ba de una, ba de alta, până seara, când o venit ciurda în sat, am fost și noi cu vacile acasă, iar Ana o scăpat și de bătaie

Decameronul sonetelor în pârgă

Lőrinczi Francisc-Mihai

Ne pârguim ca poame sub cerul azuriu
Mustind de fericire, ciorchini împodobind altarul
Răpuși de miezul dulce, de fructul auriu
Ne umplem cu fântâna ce dăruiește harul.
Ne perindăm prin astre să căutăm lumină
Până-n depărtarea oarbă, sporindu-ne orgoliul
Ne-ascundem stalactită într-o lugubră mină
Și ne hrănim banchiza sufletului-sloiul.
Suntem și Caini și Abeli în cumpăna vieții
Alegem și arginții și-n lanuri să ne scaldăm
Umblând mânați de furii prin țarinile minții
Să căutăm altare, ofrande să-nălțăm.
După iluzii-n goană ne măsurăm căderea
În timp ce pierdem aripi ne pierde și iubirea

Ioan Gyuri Pascu

IMPAS

-Doamne, ce e fericirea?
-Fericirea e bucuria de a ști ce-i viața.
Bine că nu m-ai întrebat ce-i viața,
Că n-aș fi știut ce să-ți răspund!

BLUES

Cerul și omul
Plâng
Când au ceva de curățat.
Dar câte păsări ai văzut
Să plângă
Că au atâta de zburat?

POLIGAM

Nicu Ganea

Savura cu ochii un MUȘCHI ȚIGĂNESC
Asortat cu ȘUNCĂ DE PRAGA, firesc.
În BERLINĂ ținea o LUPOAICĂ ALSACIANĂ
Din Inghitera își luase una Kentană

Cu un Kojak în bot, sugera importanță
O mioritică șargă ne ținea la distanță
Iar de la ruși și-a tras o Katiușa
Și tot cu ea își desfereca nopțile, ușa

Se scufunda în VIRGINE și MARIANE
Se lupta cu MALVINELE cele britane
Își ghicea viitorul în funduri de ceașcă
Când sorbea pe-ndelete câte o Turcească

În ochi îi sclipea o plăcere perversă
Când cu CHEIAFRANCEZĂ strângea OLANDEZĂ.

Se văzuse și cu FATA MORGANA
Călărise pe șa cu ILEANA cea COSÂNZEANA
Avea o BASCĂ și o CANADIANĂ
Mânca JAPONEZĂ cu NAPOLITANĂ

AFTER SCHOOL AGNITA

„Ce face copilul meu după școală? Este în siguranță?”, se întreabă deseori părinții care, de regulă, lucrează de dimineața până seara. În cele mai multe dintre cazuri, supravegherea copilului după terminarea orelor devine o misiune imposibilă, în condițiile în care părinții fac eforturi susținute pentru a-și păstra locul de muncă și pentru a asigura un venit suficient creșterii și educației copilului.

Răspunsul la aceste întrebări și rezolvarea problemei vine din partea Proiectului „After School Agnita”. Proiectul a fost lansat efectiv începând cu data de 10 noiembrie, la inițiativa Școlii Gimnaziale G.D. Teutsch Agnita, prin Valentin Thoma, student la Asistență Socială Internațională în Germania, fost elev al școlii și stagiatar Erasmus în școală anul trecut.

After School Agnita este un proiect realizat prin colaborarea instituțiilor publice și a ONG-urilor din oraș, având ca parteneri Școala Gimnazială G.D. Teutsch, Asociația de Părinți G.D. Teutsch Agnita, Primăria Orașului Agnita – Serviciul de Asistență Socială (SPAT), Asociația Casa Seniorilor și Crucea Roșie Subfiliala Agnita. Acest proiect respectă modele similare care funcționează cu succes în alte orașe din România sau din străinătate și se adresează elevilor din clasa pregătitoare (clasa zero) și din clasele I-IV, de la Școala Gimnazială G.D. Teutsch Agnita. Proiectul a fost aprobat de către Inspectoratul Școlar Județean al Județului Sibiu în iunie 2014, în cadrul programului guvernamental Școală după Școală.

„Am propus acest proiect partenerilor noștri pentru că am considerat oportunitate să le oferim părinților această alternativă de tip after-school, un loc unde să își lase copiii în siguranță până când vin de la serviciu. Este inițiativa unor

oameni sufletiști, nu numai ai școlii noastre, ci și ai comunității orașului Agnita, cărora le mulțumim pentru implicare.”, a declarat Cornelia David, Președinte al Consiliului de Conducere al Proiectului After School Agnita.

Masă, teme, joc

Elevii înscriși beneficiază zilnic, de luni până vineri, pe tot parcursul anului școlar, cu excepția vacanțelor și a sărbătorilor legale, de o masă caldă la terminarea orelor de curs și de supraveghere calificată la teme, între orele 12 la 17. Tot datorită unor voluntari inimoși, elevii beneficiază, după lecții, și de activități libere, pe teme de pictură, ecologie, orientare turistică, sănătate sau activități tematice dedicate - 1 Decembrie, Crăciun, Paști, 8 Martie, Ziua Mediului etc.

Programul zilnic se derulează astfel: La terminarea cursurilor, elevii sunt însoțiți de către Seniori la servirea mesei de prânz, iar apoi, la sediul After School, unde rămân până la venirea părinților. Locația este sala mică de la fostul cinematograful, spațiu proaspăt renovat, alocat de Primăria Orașului Agnita și dotat corespunzător, cu băncuțe

și scăunele, dulăpioare, corpuri sanitare proprii.

În siguranță cu 10 lei

Originalitatea proiectului After School Agnita este dată de faptul că se bazează exclusiv pe voluntariat și pe cooperarea public-privat, ceea ce duce la o reducere semnificativă a costurilor din partea părinților. În timp ce alte programe de after-school similare din țară costă între 600 și 800 lei/elev/lună, aici tariful este de 10 lei/elev/zi. Acesta include masa de prânz, cu două feluri de mâncare gătită, la Restaurantul Prut, la 9 lei/elev/zi, precum și o taxă administrativă de 1 leu/elev/zi, destinată consumabilelor necesare lunar.

Pe lângă tarifele avantajoase, voluntariatul asigură și calitatea serviciilor, în condițiile în care voluntarii din partea Asociației Casa Seniorilor sunt dascăli pensionari, iar motivația principală a tuturor celor implicați, cu mic cu mare, este plăcerea de a lucra cu copiii. Inscriserile continuă, vă așteptăm!

Bogdan Albu

Bobocea la ATL

Și-au aranjat puful după ultimele tendințe în moda adolescentină asortată însă vestimentației de gală, s-au încărcat cu o atitudine pozitivă și au urcat pe scenă. Bobocii Colegiului Tehnic A.T. Laurian din Agnita au încercat să își creeze încă de la începutul vieții de licean un parcurs ușor și să se facă remarcă printre colegi demonstrând că sunt cei mai buni și mai populari dintre noii elevi.

Deși toți au dat semne de emoție la început, unii

dintre ei au reușit să și le stăpânească mai bine odată urcați pe scena sălii cinematografului din oraș, unde s-a desfășurat ediția din anul acesta a Balului Bobocilor.

Timp două ore, bobocii s-au străduit să facă față provocărilor pregătite de către clasele a XII-a, organizatorii evenimentului. Fie că au fost nevoite să răspundă unor întrebări de cultură generală sau să demonstreze calități practice, cele nouă perechi de bobocea participante s-au întrecut pe ele însele. Doar punctajele calculate de elevii matematicieni ai colegiului au putut departaja câștigătorii.

Evenimentul nu a fost însă unul lipsit de surprize. Spectatorii care au umplut sala cinematografului s-au bucurat de un spectacol cu momente dintre cele mai diverse, pregătite, de elevi și profesori. Dacă Andreea Andrei, eleva care a ajuns recent pe posturile MTV din Europa, cu clipul piesei Colder, a ridicat sala în picioare, ropote de aplauze au primit și ceilalți elevi care au evoluat pe scenă, fie că a fost vorba de momente teatrale, de dans, pantomimă sau de interpretare folclorică.

În final, prezentatorii spectacolului, Anamaria Burnete și Răzvan Moldovan, au dat verdictul cel mai așteptat de către concurenți. În urma punctajelor obținute, perechea formată din Raluca Muntean și Ciprian Marcu, au fost declarați Miss și Mister. Ambii elevi ai clasei a IX-a B, câștigătorii s-au declarat extrem de fericiți, acesta fiind primul lor câștig din viața de licean.

Bogdan Albu

Andreea Andrei, vedeta modestă a MTV-ului

Denumită deja „vedeta MTV-ului”, Andreea Andrei, eleva din clasa a XI-a care până nu demult făcea spectacol doar pe scena evenimentelor locale, se bucură acum de succes pe plan european.

Deși primul ei videoclip, Colder, este transmis pe patru posturi tv muzicale cu difuzare europeană, pe Andreea am întâlnit-o tot în mijlocul colegilor ei, în sala din Agnita unde s-a desfășurat Balul Bobocilor. Modestia de care dă dovadă în continuare o face să se piardă printre ceilalți elevi însă evoluția de pe scenă ridică sala în picioare. Este puțin emoționată când este întrebată despre succesul ei, dar dă răspunsuri sigure pe calitățile ei și încrezătoare într-un viitor muzical.

Reporter: Ai ajuns cu piesa Colder pe 4 posturi MTV europene. Ce sentiment îți dă această performanță?

Andreea Andrei: Mă simt foarte entuziasmată și mândră pentru că am ajuns până aici și sper să merg cât mai departe. Într-o oarecare măsură este și emoție însă cel mai mult este vorba de mândria de a avea un asemenea succes la vârsta mea.

Rep.: Pe lângă traseul concret pe care l-ai parcurs, care au fost calitățile care te-au adus pe micile ecrane din Europa?

A. A.: În primul rând sunt calitățile vocale, care l-au determinat pe producătorul meu să mă aleagă în urma selecției făcute.

Rep.: Ai urmat vreun curs pentru dezvoltarea acestor calități vocale?

A. A.: Când eram mai mică am urmat timp de doi ani cursuri de canto. Din nefericire profesorul meu a plecat după această perioadă și nu am mai găsit alt profesor pentru a continua studiile muzicale.

Rep.: Este și în cazul tău muzica o moștenire de familie?

A. A.: Da, din familie am această pasiune. Tatăl meu cântă atât vocal cât și instrumental, la un moment dat vroiam să mă apuc de chitară, dar am renunțat repede la idee, dar în principiu moștenesc muzica de

la tatăl meu. El este foarte mândru de realizarea mea actuală și mă susține cât și cum poate.

Rep.: Unde te vezi pe plan muzical în viitor?

A. A.: Nu știu cu siguranță unde o să fiu, ce știu este că vreau să ajung cât mai departe și nu am de gând să mă las până nu o să ajung cât de sus pot.

Rep.: Anul viitor vei fi în clasa a XII-a, un an greu. Cum o să împarți școala cu muzica?

A. A.: Nu știu, mi-e greu să mă gândesc de pe acum la asta. Sper să mă pot împărți pentru că nu vreau să mă las nici de una nici de alta. Sper să-mi iasă. Muzica este visul meu, iar studiile o să mi le continui pe același plan. Vreau după terminarea liceului să urmez conservatorul.

Rep.: Profesorii ce spun?

A. A.: Sunt mândri și ei de mine, mă felicită, mă susțin și îmi doresc să ajung cât se poate de sus.

Rep.: Care este următorul proiect muzical la care să ne așteptăm?

A. A.: Am înregistrat o melodie pentru Crăciun, care probabil o să fie lansată pe 15 decembrie. Sper să vă placă. Încă nu știm dacă va avea videoclip pentru că deocamdată nu avem zăpadă pentru a putea filma, depinde de vreme. Dar piesa o să poată fi ascultată pe contul meu de VEVO și cu siguranță la radio.

Andreea Andrei a ținut la final să le mulțumească tuturor celor care o susțin și cred în calitățile și evoluția ei muzicală. A mai adăugat că își dorește să aibă aceeași modestie în continuare și că îi îndeamnă pe cei de vârsta ei să creadă în visele lor și să lupte pentru a le îndeplini.

Bogdan Albu

COLEGIUL DE REDACȚIE AGNITA

Colectiv de redacție:

Ilarion Bârsan, Mircea Drăgan,
Bogdan Albu, Marius Halmaghi, Cătălin Varga,
Ioan Vulcan-Agnițeanu, Septimiu Nicolae Bălțatu

Tipar: Tipo Trib Sibiu
EDITURA ETAPE SIBIU
ISSN 2066-8708

Str. P-ța. Republicii nr. 19
Tel.: 0736 621 035
www.gazetahartibaciului.ro
e-mail: barsan.avh@gmail.com
orele 8⁰⁰ - 15⁰⁰